

Russian *biznes* in The Netherlands

D. Siegel

Willem Pompe Instituut, Universiteit van Utrecht

Bestelling: Willem Pompe Instituut

Kenmerk: [EWB 98.136](#)

samenvatting

Het doel van het onderzoek is om het fenomeen van de Russische maffia te doorgronden zoals waargenomen en verklaard door de in Nederland aanwezige gemeenschap van Russisch-talige immigranten. Ook tracht het onderzoek verschillen te traceren tussen de perceptie ten opzichte van de Russische georganiseerde misdaad: de perceptie van enerzijds de Russisch-taligen en anderzijds die van de Nederlandse autoriteiten. Het is een van de eerste pogingen om de Russische georganiseerde misdaad empirisch te onderzoeken, van binnenuit de Russische gemeenschap.

Voor deze etnografische studie is materiaal verzameld door middel van participerende observatie en gesprekken met vele respondenten, primair binnen de Russische gemeenschap in Nederland, maar waaronder ook vertegenwoordigers van diverse Nederlandse overheidsinstanties.

De belangrijkste resultaten en conclusies zijn:

- Ten aanzien van de vraag of de aandacht in Nederland voor 'de Russische maffia' een hype is of werkelijkheid, contesteert de onderzoeker dat er in ieder geval verschillende werkelijkheden zijn. Zoals die van de officiële (overheids-) instanties en die van de Russisch sprekende gemeenschap in Nederland. Dit wordt deels verklaard door een verschil in *perceptie* van wat (georganiseerde) criminaliteit is. Terwijl de Nederlandse politie en media vooral oog hebben voor traditionele 'maffia activiteiten' zoals drugs en prostitutie, zien de Russisch-taligen de Russische georganiseerde misdaad primair als een geavanceerde, transnationale organisatie die op economisch en financieel terrein actief is.
- De onderzoeker laat zien hoe de perceptie van wat voor de Russische gemeenschap (georganiseerde) misdaad is, sterk historisch en cultureel bepaald is.
- De pogingen van de Nederlandse overheid om de Russische maffia te vinden heeft de Russische migrantengemeenschap in Nederland gecriminaliseerd, hetgeen hun integratie in de Nederlandse samenleving in de weg staat.
- Russische criminelen zien Nederland als een 'maffia-vrij' land waar zij hun families veilig kunnen laten verblijven, terwijl zij zelf internationaal blijven opereren en hun hoofdkantoor in Rusland aanhouden.
- De Russische maffia maakt weinig inbreuk op het dagelijks leven van de Russisch-talige immigranten in Nederland. Toch is zij hier actief. Er zijn aanwijzingen dat zij betrokken is bij huurmoorden, afpersing, het witwassen van geld en fraude. Huurmoorden worden door de Russisch-taligen beschouwd als de specialiteit van de Russische Maffia.
- Op basis van beschikbare informatie lijkt niet één Russische misdaadorganisatie in Nederland actief te zijn, maar een aantal kleine groeperingen (< 10 mensen) die verschillende organisaties uit de voormalige Sovjet-Unie vertegenwoordigen.

Op crimineel vlak wordt er in Nederland samengewerkt tussen Russisch-taligen, Nederlanders, Joegoslaven en vertegenwoordigers van andere etnische groeperingen.